

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIV

Kaina 3c

Chicago, Ill. Antradienis, Gegužis-May 10 d., 1927

437

No. 110

Daug žmonių žuvo per audras

Prapuolė skridę per Atlantiką aviatoriai

Kantoniečių vadas kaltina Maskvą dėl dviveidiškumo

Vakaruose per audras 55 žmonės žuvo

Kansas valstijoje daug namų sugriauta ir didelės žalos padaryta

KANSAS CITY, Mo., geg. 9. — Tornadai, sniego audros, smarkiausios lietus ir ledų krušos, siautė šeštadienio naktį ir vakar vakarinėse valstijose, užmušė nemažiau kaip penkiasdešimt penkis žmones, o gal ir daugiau. Daug kitų buvo sužeista.

Skandžiausiai nukentėjo Kansas valstija, kur siautės tornadas keturiose kauntėse užmušė, kiek žinia, vienąoliką žmonių. Daug namų buvo sugriauta ir šiaip didelės žalos padaryta.

Smarkus vėjas su lietu, ledais ir sniego audromis, šie į šiaurinių Uolinių kalnų valstijų pasiekė abidvi Dakotas, Nebraska ir Iowa, visur darydami didelės žalos ir pragaisties. Daugely vietų geležinkelio ir telegrafo susisiektimas sutrukdytas.

Privertė valdžią mokėti profesoriams algas

Bolivijos studentų demonstracijoj du asmenys užmušti, daug sužeistų

LA PAZ, Bolivija, geg. 9. — Per kilusias čia studentų riaušes du asmenys buvo užmušti ir keturios dešimtys sužeista. Studentai, skaičiuojant apie 2,000 buvo paskelbę streiką, remdami savo profesorius, kuriems per tris mėnesius nebuvo sumokėtos algos. Jie suruošė protesto demonstraciją, kurią policija bandė išvaikyti, ir iš to kilo riaušės. Ministerių kabinetas nepaprastame posėdy nutarė, kad algos profesoriams būtų tuojau išmokėtos.

Ulsteriečiai stengsis už Airijos sujungimą

BELFASTAS, Airija, geg. 9. — Šiaurinėj Airijoje įsikūrė nauja politinė organizacija, vadinama Nacionalinė Ulsteriečių Asociacija, kurios tikslas bus veikti už sujungimą visos Airijos vienon valstybėn.

Demonstracija prieš Sacco ir Vanzetti žudymą

HAAGA, Holandija, geg. 9. — Amsterdame minia radikalinių darbininkų padarė demonstraciją ties Jungtinių Valstijų konsulatu. Demonstrantai reikalavo, kad būtų paleisti M-svėj Massachusetts teismo mirties bausmės pasmerkti Sacco ir Vanzetti. Policija demonstrantus išvaikė.

Pasigenda skridusių per Atlantiką aviatorių

Francuzai Nungesser ir Coli, turėję kaip vakar atsikristi į New Yorką neatvyko

NEW YORKAS, geg. 9. — Francuzų aviatoriai, kapitonai Nungesser ir Coli, kurie praeitą šeštadienį išskrido iš Paryžiaus per Atlantiką ir turėjo kaip šiandien apie trečią valandą po pietų atsikristi į New Yorką, iki pat vakaro nepasirodė ir jokios žinios apie juos nėra. Pranešimai iš Portsmoutho, iš Newbury porto, Mass., iš New Haveno ir kitų vietų, kur francuzų lakunus matė skrendant New Yorko linkui, veikiausiai buvo klaidingi. Nuo pat laiko, kai jie išskrido iš Francijos, iš lakunų jokios žinios niekur negauta, ir apie jų likimą kol kas nieko nežinoma.

Anglija nutarė susilaikyti nuo žygių Kinuose

Esąs nepatogus laikas bausti už kiniečių papildytus ekscesus Nankine.

LONDONAS, geg. 9. — Užsienio ministeris Chamberlain šiandien parlamente pareiškė, kad Britų valdžia nutarus, kad šiuo tarpu esą nepatogu pavartoti baudimo priemonių už Kinų nacionalistų ekscesus prieš svetimą Nankiną ir už Kinų nacionalistų valdžios nepildymą padaryto Hankovo sutarimo sąlygų.

25 banditai ir jų vadas, kunigas, užmušti

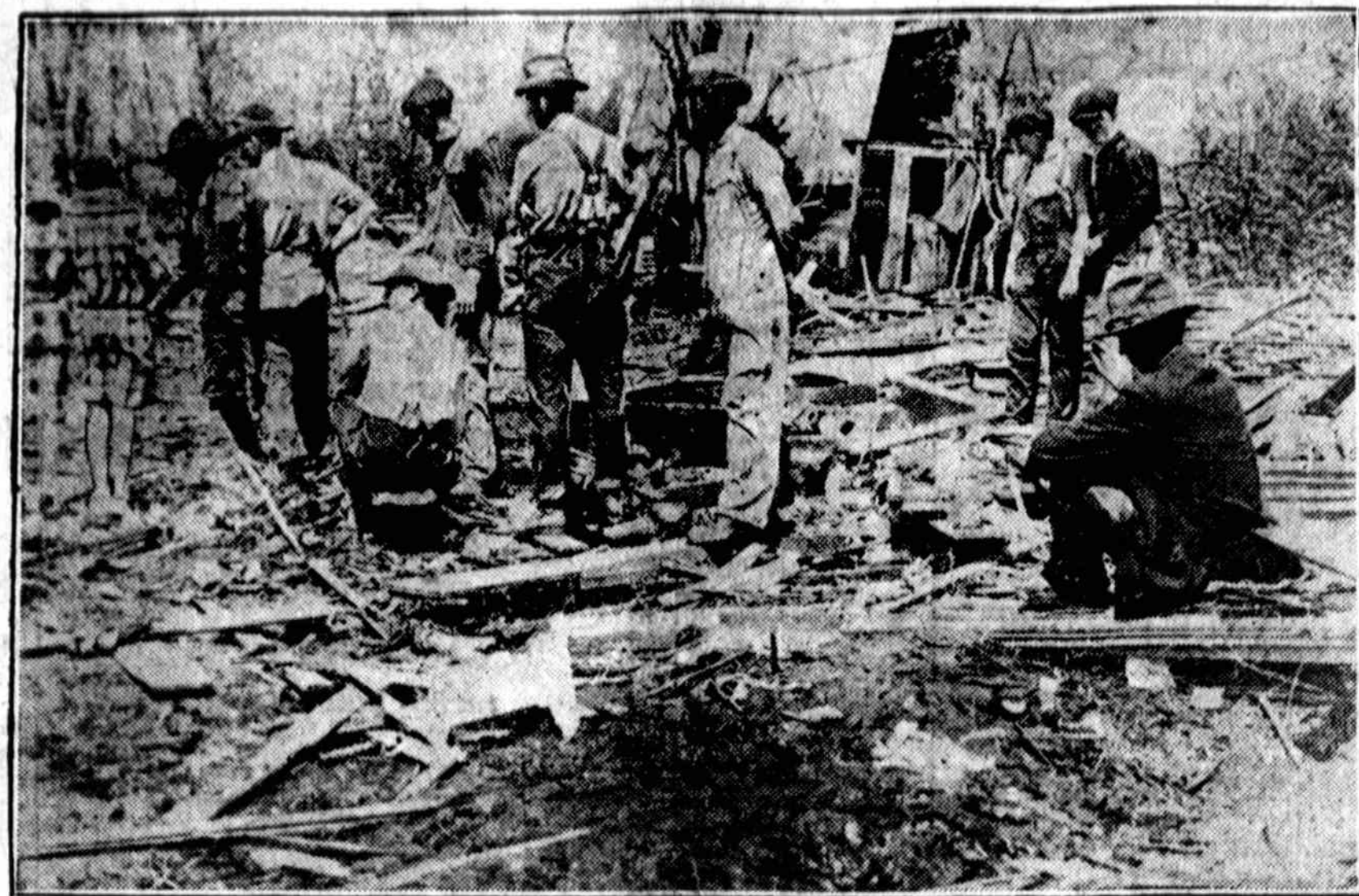
MEKSIKOS MIESTAS, geg. 9. — Oficialiai praneša, kad Coalcomane, Michoacano valstijoje susikirtime tarp federalinės kariuomenės dalies, gen. Mendoza vadovaujamos, ir banditiškų maištininkų, buvo užmušta 25 maištininkai ir jų vadas, katalikų kunigas Jose Maria Martinez. Maištininkų banda buvo išblaškyta.

Du gaisrininkai užmušti, 7 sužeisti

HARRISBURG, Pa., geg. 9. — Gaisras sunaikino čia valstijos spaustuvią, padarydamas tarp 1 ir 1½ milijono dolerių nuostolių. Ugnį gesinant du gaisrininkai buvo griuvusios sienos užmušti ir septyni kiti sužeisti.

Skerdyklos sudegė

BLOOMINGTON, Ind., geg. 9. — Čia sudegė Bloomington Packing kompanijos įstaiga. Nuostoliai siekia per 50,000 dolerių.

Tornado sugriautas miestelis Mustang, Okla.

Kinų vadas kaltina Maskvą veidmainybe

Kominternas noris pavartoti Kiniją Rusų imperializmo tikslams

SANCHAJUS, Kinai, geg. 9. — Vyriausias Kinų nacionalistų karo vadas gen. Čian Kaišek išleido ku-mintango (politinės kantoniečių partijos) vadams cirkulara, kuriame jis kaltina Maskvą dėl nesąžiningo elgesio ir savo dviveidiškos politikos Kinuose. Savo cirkulare gen. Čian Kaišek sako:

"Trečias internacionalas panaudojo mus kirsti Angliją ir Ameriką. Per mus jis tiksliai valstybės privertė taikintis su sovietų Rusija. Iki šiol mes veikėme kaip maskviškių įnagai, savo galutiną tikslą atstumdami dar toliau.

"I mūsų rankas betgi pakliuvo dokumentų, kurie parodo Maskvos valdžios dviveidiškumą. Dokumentai buvo Bucharino ir Čecerino adresuoti Sovietų atachei Pekine. "Dokumentų turinys atidengia visą teisybę. Tuo tarpu kai vartoti baudimo priemonių už Rusiją stengiasi užkrėsti Kinų masės komunizmu ir revoliuciniu internacionalizmu, ji pati vis tik lakosi cariško imperializmo.

"Sovietų ambasada Pekine raginama vesti Kinuose komunizmo propagandą tokiu būdu, kurs turėtų sunaikinti mūsų nacionalizmo idealą, pakeičiant jį revoliuciniu internacionalizmu.

"Komunistų Rusija nedavė kapeikos mūsų nacionalizmo reikalui, o komunistinei propagandai Kinuose išleido milijonus.

"Jaunų apsišvietusių žmonių, kurie vadovauja Kuomintangui, tokia maskviškių komunistų veidmainybė neapgaus. Komunizmas Kinuose bus sunaikintas per tris mėnesius ir Kuomintangas čia didelio vargo neturės."

Kapitalistas laimėjo bylą prieš darbininkų vadą

LEEDS, Anglija, geg. 9. — Teismas nuteisė Herbertą Smithą, angliakasių federacijos pirmininką sumokėti laivų ir kasyklų savininkui Samueliui. Instone 1,000 svarų sterlingų (\$5,000) atlyginimo už apšmeižą. Instone kaltino angliakasių vadą, kad vienoj kalboj Smith'as jį pavadinęs "velnių sukūliu."

Tribune melai apie diktatūrą Meksikoj

Chicago Tribune korespondentas George Seldes, kuris yra Loredos mieste, Texase, parašė savo laikraščiu ilgą korespondenciją, pripasakodamas, kaip Meksikos prezidentas Calles pasiskelbęs save krašto diktatorium, kad geriau galėtų pažeboti katalikų bažnyčią ir patrempti katalikų maištus; kaip jis įsteigęs aštriausią cenzūrą žinioms ir kaip pradėjęs krašte represijas.

Visas tas Tribune korespondento pasekas Meksikos konsulas New Yorke griežtai nugina, kaip korespondento prasimanymus.

Austrija metė sutartį su Čechoslovakija

VIENNA, Austrija, geg. 9. — Austrija ir Čechoslovakija nutraukė derybas dėl naujos prekybos sutarties.

Austrija panaikino taip pat ir sutartį, kuri buvo padaryta balandžio 15 d.

Ikalino tris Nevados vadus del \$516,000

RENO, Nev., geg. 9. — Suminta ir Carson City kalėjime uždaryta trys aukšti Nevados valdininkai: valstijos iždininkas Ed. Malley, valstijos kontrolierius George Cole ir buvęs Carson Valley banko kasininkas H. Clapp. Visi trys jie kaltinami dėl pasiglemžimo \$516,000 visuomenės pinigų.

Lygos seimas rugs. 5

GENEVA, Šveicarija, geg. 9. — Aštuntas Tautų Sąjungos seimas šaukiamas susirinkti rugsėjo 5 dieną.

Chicago ir aplinkini federalinis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Gali but lietus ir perkūnijų; šilta; stiprus mainasis vėjas. Vakaro temperatūros buvo minimum 62°, maksimum 80° Fahrenheito. Šiandien saulė teka 5:36, leidžiasi 7:57. Mėnuo leidžiasi 3:15 valandą ryto.

Brantingo sunus atvyko į Ameriką

Ves kampaniją pasmerktų Sacco ir Vanzetti gyvybėms gelbėti.

STOKHOLMAS, Švedija, gegužės 9. — Šią savaitę rengias išplaukti į Jungtines Valstijas George Branting, garsaus mirusio Švedų socialistų vado ir buvusio premjero Brantingo sunus. Jo kelionės tikslas yra matytis su kai kuriais Amerikos valstijų gubernatoriais ir kitais žymiais žmonėmis, o jei bus galima, tai ir su prezidentu Coolidge'u pasmerktų mirties bausmei Sacco ir Vanzetti gyvybės gelbėjimo reikalu.

Tornado Texase septyniolika žmonių užmušta

GARLAND, Tex., geg. 9. — Užėjęs tornadas čia lauzėnu pavertė visą miesto rezidencijų dalį, sugriaudamas daug namų, taip kad apie 2,000 žmonių liko be pastogės. Kiek žinia, septyniolika žmonių buvo užmušta, daugiau kaip dvidešimt sužeista, daugelis pavojingai.

Japonija priėmė krašto finansų sutvarkymo įstatymą

TOKIO, Japonija, geg. 9. — Abudu parlamento butu šiandien priėmė valdžios pasiūlytus finansų įstatymus, kuriais Japonijos Bankas autorizuoja finansų sutvarkyti krašto finansinę padėtį atidarymu Formosos Banko ir kitų uždarytų privatinų bankų. Tam reikalui vyriausybė garantuoja bendrai 700 milijonų jenų.

Sprogimo kasyklose du darbininkai užmušti

BUTTE, Mont., geg. 9. — Vietos Leonard kasyklose, 1-300 pėdų gilumo, įvyko sproginimas, kurio du darbininkai buvo užmušti. Toje kasyklų daly, kur įvyko sproginimas, juodu vienu dirbo.

Tautų ekonominė konferencija pasidalino darba

GENEVA, Šveicarija, geg. 9. — Tautų Sąjungos ekonominė konferencija pasiskaidė į tris atskiras komisijas: prekybos, pramonės ir žemės ūkio klausimams išnagrinėti.

J. V. siunčia daugiau jureivių į Nikaragvą

WASHINGTONAS, geg. 9. — Laivyno departamentas rengiasi pasiųsti į Nikaragvą dar 800 jureivių.

Perka liberalų kareivius

WASHINGTONAS, geg. 9. — Prezidento Coolidge'o asmeninis atstovas Henry Stimson, vedęs pertraktacijas su Nikaraguos liberalų valdžios atstovais dėl paliovimo pilietinio karo, pasirupino, kad liberalų kareiviams, kurie savo ginklus atiduos Jungtinių Valstijų laivyno vyriausybei, Nikaraguos konservatorių valdžia atlygintų: kiekvieną aprūpintų rubais ir duotų dar po 10 dolerių pinigais.

8,000 ančių sudegė

NEW YORKAS, geg. 9. — Riverheade, L. I., kilusiam Al. B. Stoyardo ančių auginimo fermoj gaisre sudegė tarp 7,000 ir 8,000 ančių. Gaisro padaryti nuostoliai siekia apie 20,000 dolerių.

Seattle sustreikavo 500 murininkų

SEATTLE, Wash., geg. 9. — Nepavykus susitarti su kontraktoriais, sustreikavo penki šimtai murininkų. Murininkai, kurie yra organizuoti, reikalauja penkių darbo dienų savaitėje ir \$1 algos priedo dienai.

J. V. distrikto prokuroras pasmerktas už kyšius

SANCHAJUS, Kinai, geg. 9. — Leonard Hussar, buvęs Jungtinių Valstijų distrikto prokuroras Kinams, tapo nuteistas dvejiems metams sunkių darbų kalėjimo ir pasimokėti \$3,000 pabaudos pinigais už priėmimą \$34,000 kyšių eidamas distrikto prokuroro pareigas.

PAKORĖ PASKILBUSI LATVIU BANDITAI

RYGA, geg. 9. — Karo teismo mirties bausmei pasmerktas, tapo pakartas paskilęs banditas Jahnis Kampenais, kurs per daugiau kaip dvejus metus terorizavo Latvijos gyventojus. Sako, kad jis esąs užmušęs 22 žmones. Su juo kartu buvo pakartas ir jo sėslas Jakobs Pibalgas.

PATARNAVIMAS PATOGUMAS SAUGUMAS

yra trys iš daugelio kitų priežasčių, kurios pritraukia lietuvius siųsti pinigus Lietuvon per NAUJIENAS.
1. NAUJIENOS duoda geriausią patarnavimą pinigų siuntėjams, ir NAUJIENŲ korespondentas Lietuvoj — Lietuvos Koperacijos Bankas — pinigų gavėjams, Greitumas įneša į patarnavimą.
2. Per NAUJIENAS yra patogusia siųsti delto, kad NAUJIENOSE galima atlikti reikalus dienomis, vakarais ir sekmadieniais ir, taipgi per skyrius ir pašta iš kitų miestų.
3. NAUJIENOS duoda visišką garantiją už siunčiamus pinigus, kad bus išmokėti adresatui ar grąžinti atgal jei adresantas nebūtų surastas.
Telegrafuokit pinigus Lietuvon per NAUJIENAS, tai kainuos jums tikrai 50 centų. Sekamos vietos suteiks jums patarnavimą:
AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUBUČIO APTIEKA, 233 E. 115th Street
TUPIKAČIO APTIEKA, 527 W. 120th St.
RAKO APTIEKA, 2346 West 69th Street.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

68 MYLIOS SU GALIONU
VIESAME MĖGINIME
Stardavimo Išradimas Padarė Ste-
buklus Myliose ir Užstardavo
Fordą Momentaliai

GAUK VIENĄ DYKĄ
CHICAGO, ILL. — Auto važinėjant
buvo nustebinti, kada Fordas įreng-
tas su nauju Blanche Thermostetie
Control padarė 43.8 mylias su vienu
galionu gazolino oficialiame viešame
mėginime; 68 mylios buvo antrame
mėginime. Abiem per 200,000 mėgi-
nimų buvo 32 mylios su galionu ga-
zolino, kas sumušė pasaulio rekordus.
Blanche Control yra visiškai automa-
tiskas ir sutampa savo mažą kainą
nėšį kelių savaites, nes jis yra ga-
rantuotas momentaliai užstarduoti
motorą šaltiausiam žiemos orui; pra-
šalina karbonyrą ir apsaugo nuo jo;
sutaupo pusę alyvos ir padaugina
greitumą, "pep" ir spēką. Thermo-
stetie Control vartojamas ant Cadil-
lac ir DeLo Lighting yra po Blanche
Laisnių — kiti ir tikrai prirodo už-
sitarnavimą. Išradėjas reikalauja
agentų visur ir prisiūsi vieną Control
Dyką del perstatymo savo kaimy-
nams. Pardavimas garantuotas. Agen-
tai padaro nuo \$1000 iki \$3000 į mė-
nesį. Dykai išmėginimas ir agento
planas su kurio jūs galite gauti Nau-
jį Fordą Dykai, su laiku, kaip jūs
dabartinis Fordas bus nusidėvėjęs,
tai bus prisiūsta bile vienas, kuris
greit atsišauks pas Blanche Devices
Co., Dept. 7-B, 157 E. Erie Street,
Chicago, Ill.

Prašalina Niežtėjimą

Niežtanti ir deganti oda netik er-
zina, bet gali būti ženklu biogen-
nės ligos. Saugumo dėlei geriau-
sia vartoti Severa's Esko. Šis vė-
sinantis, raminais tepalas pra-
šalina niežtėjimą ir degimą grei-
tai ir odą padaro švarią, aiškią.
Su pirmu ženklu odos uždegimo
tuoj tepk Severa's Esko.
Pasiųkite iš aptiekos. Odos ligų
prašalink iš syklis.

W. F. SEVERA CO.
Cedar Rapids, Iowa

**SEVERA'S
ESKO**

KORNAI

Prašalina Skausmą Tuoj

Be laukimo — viena minutė po užde-
jimo. Dr. Scholl's Zino-pads ir
skausmas pranyks. Kuomet kornas
išgydomas jis neatsinaujina. Jei
nauji červerykai erzina tą vietą,
Zino-pad pataiso viską. Senas būdas
pauostymo kornų abra vartojimas
rugsčių yra pavojingas.

Dr. Scholl's
Zino-pads

Uždėkit vieną ir skausmas pranyks

PERLINES

QUEEN KONCERTINOS
YRA GERIAUSIOS

Padarytos iš 76 ir 102 raktų oktava
ir trigubos. Visos pirmos klasės pie-
liniai "reeds". Dailūs užbaigimas ir
graziai išmargintos.
Neapsigaukit, žiūrėkit, kad ant
koncertinos būtų pažymėta
"PEARL QUEEN"

Katalogus siunčiame dykai
VITAK-ELSNICK CO.
4639 So. Ashland Ave.
CHICAGO, ILL.

Siuskit pinigų per
NAUJIENAS

Skaitytojų Balsai

[Už šįskaitas šiam skiriuje
nuomones Redakcija neatsako]

Navatni žmonės

Boševikų tarpe, žinoma, yra
ir protingų žmonių, bet kada
skaitai jų laikraščius, tai, rodos,
visi jie yra "navatni žmonės".
Pas visus juos tikslai ir liepoja
neapikanta tų žmonių, kurie ki-
taip protauja ir priklauso į ki-
toms partijoms. Labiausiai jie
neapkenčia socialistų, kuriais
pirmiau jie patys buvo. Bošev-
vikai dabar visą ką ignoruoja,
nors ir kilniausius kitų žmonių
idealus jie paverčia į nieką.

Šiandie boševikų laikraščių
redaktorių ir "pisatelių" galvose
yra įsigyvenęs bendras obalsis,
tai žmonių demoralizavimas.

Gal nėra kito boševikų laik-
raščio, kuris prirašytų tiek kvai-
lybių ir šmeižtų apie "Naujie-
nas" ir socialistus, kaip Bridge-
porto "Vilnis". Jeigu "Vilnyj"
nebutų to žmogyno, kuriam
anais metais "Naujienos" spyrė
į užpakalį, tai, be abejo, "Vil-
nis" būtų švaresnė. Matomai
jam ir šiandie dar sapa užpakal-
lis, kad jis taip šmeižia buvusius
savo draugus. Tada jis "buvo
"socialistas" ir keikė boševiki-
kus. Atsimena dar ir dabar jo
žodžiai: "rrrrrevoliucijos užsi-
manė, kuliganai, išgamos" ir tt.
Taip taip jis "blagaslovių" ko-
munistus. O dabar? Dabar
jisai yra tokis "komunistas",
kaip seniau buvo socialistas.

Tas politinis perkrikštys, ma-
tai, nekaltai blaivo žmogaus bur-
na, bet ciniko. Jisai šaudo to-
kiais žodžiais, kaip "jurgiai,
durneliai, politiniai špetnybės,
renegatai, ir jie dar rengiasi
rie Gegužės Pirmos šventės ap-
vaikšiojimo. Ką gi bendra jie

turi su socializmu?"

O kodėl gi socialistai nerengs
to apvaikšiojimo. Ar gi kas
gali jiems uždrausti? Juk mes
gyvename ne Rusijoje. Socialis-
tai rengė Pirmosios Gegužės mi-
tingus ir savo aukomis parėmė
Lietuvos socialdemokratų ko-
voje su smurtininkais, kurie
šiandienai kraštą. Vokietij-
joj Gegužės šventė manifestaci-
jose dalyvavo 100,000 socialistų,
kuomet komunistų buvo vos
20,000. Be to komunistai sukė-
lė dar didžiausias riaušes ir
kraujo praliejė, kuomet socia-
listai ramiai demonstravo
Berlino gatvėmis.

Tokia boševikų spaudos agi-
tacija, kurstanti prie antago-
nizmo, visuomenę veda stačiai
prie degeneracijos. Boševikai
lygiai taip daro, kaip ir katali-
kai. Mokina savo davatkas ker-
što ir neapikantos prieš ne
savo minties žmones. Argi kei-
ksmais, grumojimais ir šmeiži-
mais galima eiti prie gero? Ar
galima vienyti darbininkus,
kuomet jie yra kurstomi spiau-
ti vieni kitiems į veidą? O juk
taip rašo komunistų redaktori-
riai ir darbininkų "vadai" mo-
kytojai, kurie iš darbininkų
prakaio užlaiko savo boševisti-
nės propagandos agenturas ir
leidžia laikraščius. Del to jie
kursto savo davatkas prieš ki-
tus žmones, kad jos akiai jų
klaudyti ir palaikyti smunkan-
ti jų partijos narių skaičių.

— Don Pilotas.

Katalikų "atvirumas"

Mūsų katalikiški vadai pasi-
žymi savo gudria diplomatija.
Kaime ranka jie neria kilpą
Lietuvos demokratijai, o dešinė
— prisielia jai ištikimumą.
Kurie sekė kunigų spaudą ir
prakalbas bėgyje paskutinių
mėnesių, beabejo, surado kiek-
vienoj vietoj nenuoširdumų ir
prieštaravimų. Atėmimas žmo-
nės gyvybės, laisvės, gero
vardo, buvo atkalai teisinamas,
o sulaikymas studentų demon-
stracijos, tapo išpastas ir pa-
smerkta, kaip didžiausias pra-
sižengimas.

Ir tai dar ne viskas. Kas ne-
sistebėjo anuomet pralato Kru-
šo šaukimu, kad reikia "laisva-
manius" šaudyti tukstančiais?
Pralotas Krušas dėstėkus metų
gyveno demokratijoje Ameri-
koj, kur žmogaus gyvenimas ir
ištikimimas nepaliečiamas. Bet
jis su šiuo principu dar neap-
sipatino.

Panašios kraštutinybės kuni-
gų tarpe nėra naujiena. Ir
jos plaukia ne iš individų kai-
po tokių, bet iš plačiai apdirb-

tų dogmų, kurias bažnyčia pri-
pažįsta neklaidingomis. Čia
ir reikia ieškoti priežasties, ko-
del dvasiškiečiai su šypsena žiūri
į visus priešingos jiems nuomo-
nės asmenis persekiojimus, nors
civilizuotas pasaulis tų vienba-
sių pasmerkė.

Sulig bažnyčios mokslo, sielos
išganymas yra svarbiausias gy-
venimo tikslas; pasauliniai rei-
kalai turi menkos vertės. Kiek-
vienos valstybės galva turys ru-
pintis žmonių gerove. O ka-
dangi toji aukščiausia gerovė
— amžinas gyvenimas — atsie-
kiamas prisilaikant bažnyčios i-
statymų, tai karaliai ar prezi-
dentas turi dąbot, kad žmonės
juos pildytų. Iškrypimas nuo
"teisingo" kelio grėsia pavojum
visai šaliai. O kas per vien-
tie bažnyčios įsakymai, jau mes
žinome. Nevalia išsistarti nieko
prieš dvasiškį, popiežių; nega-
lima abejoti apie dogmų teisin-
umą, žmogaus atsidavimą, re-
likvijas, stebuklus ir tt. Kas
netiki į bile vieną dogmatikos
punktą, tam negali būti vietos
nei danguj, nei žemėj. Buvo

skaitoma, jog geriau turėti
smėlio tyrumas, negu sodus bei
laukus apdirbamus netikėlių
rankomis. Bažnyčios kano-
nuose randame (Theodosius Co-
dex XVI, cap. 7) — "kiekvienas
atvedęs kataliką į bedievybę
turi būti pasmerkta mirtim..."
Kitoj vietoj sakoma, jog neti-
kintis neturi jokių pilietinių tei-
sių, t. y. galima atimti jo tur-
tą, žmoną, vaikus ir tt.

Iš čia matome, jog bažnyčios
mokslas yra kategoringai prie-
šingas naujų laikų supratimui
apie valstybę ir asmens vertę.
Per daug vietos užimtų šiek-
tik nuodugnesnis išdėstymas
kunigų pasauležvalgos ir sieki-
mų. Bet pažvelgti į nelaimingą
Lietuvos kraštą, kur ačiū katali-
kiškam perversmui įsivešpata-
vo betvarkė, priespauda ir ne-
tolerancija, mes pajavinsim
bendras teorijas gyvais pavyz-
džiais.

Ten ir iš LIETUVOS

per Bremę
Didžiausiu ir greičiausiu
Vokietijos laivu

COLUMBUS

Arba kitais šios linijos laivais
Tiktai 8 Dienos Ant Jurių
Pulkų trečios klasės kambari-
riai, tiktai staterooms

NORTH GERMAN

LLOYD

100 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
arba prie vietinių agentų

Since 1857
Eagle Brand yra išau-
gęs daugiau sveikų kūdi-
kių negu kiti visi kūdikų
maistai.

**Borden's
EAGLE BRAND**

CONDENSED MILK

Garsinkitės Naujienose

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

Vaikų pilietybės stovis

1. Visi gimę Jungt. Valstijo-
se vaikai, yra Amerikos pili-
čiai, nepaisant ar tėvas pilietis
ar nepilietis.

2. Vaikai gimę užsieny, bet
gyvendami Jungt. Valstijose
tampa Amerikos piliečiais su tē-
vo naturalizacija, jeigu tie vai-
kai dar neturi 21 metų, ir bu-
vo legaliskai įleisti į Jungt. Val-
stijas del nuolatinio apsigyve-
nimo. Jeigu vaikai gyvena už-
sieny kuomet tėvas tampa pili-
tis, turi, jeigu nori tapti Ame-
rikos piliečių, atvykti į Jung-
tynes Valstijas prieš sukakimą
21 metams amžiaus.

3. Vaikai gimę užsieny po
tėvo naturalizacija yra Ameri-
kos piliečiai. Jeigu pasilieka
užsieny turi užsiregistruoti A-
merikos konsulate sulaukę 18
metų ir pareikšti norą būti A-
merikos piliečiais. Sulaukę 21
metų turi prisiiekti ištikimumą
Jungt. Valstijoms.

4. Tėvo naturalizacijane ne-
jima posunių ir podukres.

5. Vaikų pilietystė paeina
nuo tėvo, kuomet jis gyvas.
Kuomet numiršta, ima savo pi-
lietystės stovį nuo motinos.

6. Priėmimas į išsuniųs ne-
permaino vaikų pilietystės sto-
vio. [FLIS.]

Juokai

Kas nē ateitų pas Juozienę,
ji vis sako: "Aš dar neapsiva-
liau šiandien."

Ji: Aš netekėčiau už taves,
jei tu turėtum ir dvidešimt mi-
lionų.

Jis: Aš dvidešimties milionų
neturiu, bet turiu septinolių
tukstančių banke ir gražų auto-
mobilį.

Ji: Šitaip? Palaukit, aš dar
pamąstysiu.

Šikis (kairiąją ranką apkabi-
ngs jos liemenį): Mano dešinio-
ja ranka niekad nežino ką da-
ro mano kairioji ranka.

Šila: Galbut ji nežino, bet
aš žinau.

Juokinga yra ta mergaitė, ku-
ri tau nusišypso, bet kuomet tu
ją užkalbini, tai ji ruščiai parei-
škia: "Tamista!"

Ji: Man gaila, jus suvilti, bet
aš vakar susižiedavau su Miku.

Jis: O gal tad sutiktumėt at-
einančią savaitę?

—Nuo ko tavo nosis vietomis
taip raudona?

—Tai nuo stikly.

—Nuo stikly—ko?

—K. M.

Rugštumai Viduriuose

"Phillips Milk of Magnesia"
Geriau negu Soda

Vietoje sodos nuo dabar pra-
dekit vartoti po biskį "Phillips
Milk of Magnesia" su vandeniu
bile kada nuo šėvirškinimo arba
rugsčumų, acid, gasų viduriuose
ir palengvinimas ateis tuojau.

Per penkiasdešimt metų tik-
ras "Phillips Milk of Magnesia"
yra užrašomas gydytojų, nes jis
prašalina tris sykius daugiau
acid iš skilvio kaip saturated
solution of bicarbonate of soda
ir palieka skilvį liuosą nuo viso-
kių gasų. Jis neutralizuoja gai-
žumo rugimą viduriuose ir praša-
lina visokius rugsčumų iš vidu-
rių labai lengvai. Be to dar, jis
daug malonesnis vartoti negu
soda. Butinai reikalaukit "Phil-
lips". Dvidešimtis penki ir pen-
kiasdešimtis centų buteliukas,
bile kokioje aptiekoje. "Milk of
Magnesia" yra U. S. Užregist-
truota Trade Mark per The
Charles H. Phillips Chemical Co.
ir jo pirmtakuno Charles H.
Phillips nuo 1875.

BUDRIKO NAUJA KRAUTUVĖ

Parduoda Rakandus, Pia-
nus, Radios, Phonografus
ant lengvų išmokėjimų.

JOS. F. BUDRIK

3417-21 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 4705
Chicago, Ill.

SERGANTI ŽMONĖS!

Dr. Ross patarimas yra
dykai del jusų

Jūs esate kviečiamas pasinaudoti
iš tos progos. Per daugelį metų
Dr. Ross yra pasekmingai išgydęs
Chroniškos, Nervų, Kraujo, Odos,
Inkstų, Pūslių ir Vismų slaugumo
Ligas. Del gydymo tų ligų Dr.
Ross vartoja geriausius Amerikos
ir Europos metodus. Jo atpigino
kainos už medikolį patarnavi-
mą yra Per Pusę negu padrastai.

IN-MO-RAY THERAPY

apsaugoja nuo pirm-
laikinį pasenimo,
sugrąžina jaunystės
vikrumą ir prailgina
kiekvienam naudingą
gyvenimą. Jos
sustiprina vikru-
mą ir pridūda vy-
riškumą silpniems specialistas
vyrams. Grynas kraujas ir stip-
rus nervai yra svarbūs faktoriai
del sveikatos. Atsišaukit šiandien.
Visų ligų paslaptys niekam neiš-
duodamos.

Vyrų priėmimo kambarys 506 —
Moteryų priėmimo kambarys 503

DR. B. M. ROSS

35 South Dearborn St.,
Kampas Monroe Street, Chicago,
Cribby Building

Imkit elevatorių iki penkto aukšto.

Ofiso valandos kasdien nuo 10 ryto
iki 5 vakare. Nedėliomis nuo 10
ryto iki 1 po piet. Panedėlyj, Uta-
rinke ir Seređoj nuo 10 r. iki 8 v.

AFTER ILLNESS

Let Tanlac build you up

If illness has claimed you for a victim,
if your health is poor, your vitality low,
build back robust health with Tanlac.

It is nature's own body builder, made
from roots, herbs, and barks. Over 52
million bottles already sold.

Many thousands of happy healthy
folks owe their present sparkling health
to Tanlac. Some of these are your own
neighbors. They'll gladly tell how
Tanlac restored them to robust health.

Over a hundred thousand letters from
grateful friends are on file thanking
Tanlac for the good it has done.

Your druggist has Tanlac. Get a trial
bottle today, and start on the road back
to vigorous, sturdy health.

TANLAC

FOR YOUR HEALTH

TANLAC

TANLAC

Idomiausia Knyga

"Gruodžio 17 Dienos Perversmas"

Parašė J.ŠARUNAS

Išleido: Lietuvos Demokratijos Draugai

38 puslapių—kaina 25 centai

ANTANAS SMETONA—PONIA SMETONIENE

Perversmo suplenutojai ir vadai

Knyga atėjo iš nedaugeliui tezinomų versmių

Autorius yra vienas iš didžiųjų Lietuvos rašytojų

Aiškiai parašyta, aiškiai spausdinta, lengvai suprantama ir skaitosi kaip romanas.

Įsigykite Sau Viena!

Neperskaitęs šios knygos niekas negali suprasti ir įsivaizduoti to nepaprasto, istoriško ir prazūtingo Lietuvai įvykio—gruodžio 17 dienos! Tai yra rinkinys faktų sugrupuotų atatinkamaj eilėje ir nupiešta aiškūs vaizdai susidarę Lietuvoje perversmui bręstant, laike perversmo tuoj po perversversmo ir upui atslugus.

Parsiduoda po vieną ir olsėliu

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Leonas Vitkauskas

"Senieji Žmonės"

(Tęsinys)

O vyrukas, jau paėjėjęs nuo senelio ir atsiskęs, atsiliepė: O argi aš sakau, kad tu mano tabokinę sveikas—nėšio-tum!...—ir ruėjo sau.

Kad ir truputį keistokas pasirodė mano seneliui toks vyruko atsiliepiamas—lyg piktas juokas, lyg pašaipa—bet senelis taip buvo nudžiugęs dėl naujos tabokinės dėžutės, kad nieko bloga neminė.

—Tur but, vokietaukas!—tarė jis sau, prisimines to vyruko dailumą, statumą, jo drapanas ir pagailau tokią puikią tabokinę dėžutę, kurią jis neiš šio, nei iš to su jo paprastą raginę tabokinę dėžutę sumainė.

Tiktai vėl kiek nustebė mano senelis, kai norėdamas dar kartą į nueinantį vyruką pasižiūrėti atsiskęs, bet jau jo kelyje nebepamatė.

—Argi butų į mišką įlindęs,—juk ne vagis, neatrodo!?! Žiūrėk tu man, kaip į žemę dingio, taip greitai!

Bet ir delto labai mano senelis nesusimąstė,—jaunas vyras, stiprus, kur tu jį suvaisyti!

Jau atėjo diena, o mano senelis jau baigė savo kelionę į namus, kai—prie artimausio nuo jo namų pušynėlio—pragydo gaidžiai!

Mano senelis ėjo vis dar linksmas, kad ir nemiegojęs, ir visintėlė jo mintis dabar buvo—kaip jis pasigirs, namo parėjęs, su savo sėkmingu mainu! Debar senelis eidamas niu-niavo:

—Ėjo vokietaukas, Didelis kvailiukas...

—Tu man taip ir pasisek,—dabar tai tikrai jau kaip ponas busi!...—vis nėjo iš galvos seneliui naujoji tabokinė.

—Nagi, dar kartą užsirikysiu iš naujo daikto—tarė sau senelis, kai praėjęs pušynėlį ėjo į savo kaimo lauką—ir kai jau visiškai pradėjo švisti.

—Tai hent laimė!... Ne kiekvienam taip pasitaiko!

Su tais žodžiais mano senelis griebė dabar į kišenių ranką,—kas čia, kad kišenių taip atspurs, lyg didžiausias akmuo į jį būtų įdėtas?... griebia toliau (ieškos, mat, tabokinę!), tabokinės nėra! Čiupti čiupt—nėra,—kažkas jos vietoj lyg akmenį būtų į kišenių įdėjęs... Griebia tą "akmenį" lauk ir... kokie čia dabar burtai!

—vietoje tabokinės, kurią buvo su anuo vyruko naktį į savo tabokinę dėžutę išmainęs, į jo kišenių kažin kas įgrūdė... didelią, baurią, aptręšusią arklio kanopą! Žvilgtėjęs mano senelis į kanopos vidų—biauriu, pastipusio arklio, kvapą iš jos padvelkė...

Kad tu nesulauktum!...—supykęs tarė mano senelis, sviesdamas arklio kanopą per griovį į dirvą.

Tikrosios, sidabrinės ir graži išmargintos, tabokinės dėžutės mano senelis kišenėse neberado.

Mano senelis (Duok, Dieve, jam dangaus karalystę!) buvo žmogus toks, kokių reikia paieškoti. Kad jau jis ką sakys, tai, amžin Die, nemeluos. Tokie buvo ir visi "senieji žmonės"...

Jeigu kas paklaustų mane, ar esu įsitikinęs aš pats, kad visa tai, ką mano senelis apie šį įvykį yra nupasakojęs, yra tei-

sybė, tai aš, savo eile, jam atsakyčiau:—O jeigu tat būtų ne-teisybė, tai iškur mano senelis būtų žinojęs, kad velniai po žeme vaikščiodavo visuomet jaunais, dailiais ir mandagiais vyrūkais vokietaukais, su mažiukais, į viršų suktais, usiukais, su ilgais lekiruotais čebatais ant kojų, su ugningos spalvos perkakle po kaklu ir su vokiška skrybėlaitė su povo plunksna ant galvos?..

(Galas)

TO ALL HOLDERS OF SECOND LIBERTY LOAN BONDS

NOTICE OF REDEMPTION

All outstanding Second Liberty Loan 4 per cent bonds of 1927-42 (Second 4's) and all outstanding Second Liberty Loan 4's are called for redemption on November 15, 1927, pursuant to the terms of their issue. Interest on all Second 4's and Second 4's will cease on said redemption date, November 15, 1927.

Holders of Second 4's and Second 4's will be entitled to have the bonds redeemed and paid at par on November 15, 1927. Such holders may, however, in advance of November 15, 1927, be offered the privilege of exchanging all or part of their bonds for other interest-bearing obligations of the United States. Holders who desire to avail themselves of the exchange privilege, if and when announced, should request their bank or trust company to notify them when information regarding the exchange offering is received.

Further information may be obtained from any Federal Reserve Bank or branch, or from the Commissioner of the Public Debt, Treasury Department, Washington.

A. W. MELLON,
Secretary of the Treasury.
Washington, May 9, 1927.

PARODYKITE ŠI APGAR-SINIMĄ JUSŲ LAIVAKORČIŲ AGENTUI

ir jis Tamstai pasakys kaip, reikia, keliauti į Senąją Tėvynę už pigiausią kainą su visais patogumais, geru maistu ir geriausiais kelnėmis parankumais. Jisai žino kaip tą galima padaryti ant milžiniškų, greitųjų laivų, kaip tai: Majestic, didžiausias laivas pasauly, Olympic, Homeric, Belgenland, Lapland, Pennland ir ant kitų.

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
International Mercantile Marine Co.
Moxy Gori Agentai apie tai Tamstai pasakys. Arba kreipkitės prie mūsų Passenger Department:
127 So. State St., Chicago, Ill.

Lietuviai Advokatai

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411.
Valandos nuo 9 ryto iki 4 p. p.
Gyvenimo Vieta
3323 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val. Nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas
190 No. State St., Room 1012
Tel. Dearborn 2734
Valandos nuo 9:30 iki 2:30 val.
Bridgeport Ofisas
3335 So. Halsted St.
Po pietų nuo 3:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12
Tel. Yards 0141
Bylos visuose teismuose. — Abstraktai. — Ingaliųjimai. — Pasakla pinigų 1 ir 2 morkigiams.

JOHN KUCHINSKAS
LAWYER
Lietuviai Advokatas
2221 W. 22 St.
arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8:30 vakare.
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6
Nedėlioj nuo 10 ryto iki 1 v. p. p.

Tel. Lafayette 0094
E. V. KRUKAS
Registruota Akušėrė
Confinement reikalauose patarnauja namuose arba ligonbutyje. Moterims ir merginoms patarimus suteiks veltui. Valandos nuo 2 val. po pietų iki 9 val. vak. (Kitam laike pagal sutartį).
4120 So. Richmond Street

Yards 4951
Mrs. Aniela Jarusz-Kaushilius
AKUŠERKA
3252 So. Halsted St.
Viršuje Universal State Bank
Moters ir merginų kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

Tel. Cicero 2962
Res.: Rockwell 6363
DR. S. ASHER
DENTISTAS
4901 W. 14th St.
Cicero
Viršui National Tea Co.
Valandos nuo 10 ryto iki 9 vakare

Tel. Boulevard 0214
Plumbing, Heating
Kaipo Lietuviai, Lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai
M. YUSKA & CO.
4604 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Lietuviai Kontraktoriai
Suvedam šviesas ir elektros įrengimą naujus ir senus namus į mainom naujas liampas į senas; duodam ant lengvo išmokėjimo.
Metropolitan Electric Shop
2215 W. 22nd Street
Phone Canal 2591

SIUSKIT PEK NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON
To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

S. BALICKAS
SIUVA VYRISKUS IR MOTERISKUS RUBUS
Priėmama kaina
2305 So. Leavitt Street
Chicago, Ill.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestij: Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington and Clark
Ofiso Tel. Central 2978
Namų Tel.: Hyde Park 8395

JOHN B. BORDEN
(John Bagdziunas Borden)
LIETUVIŠKAS ADVOKATAS
112 West Adams St. Room 1217
Telephone Randolph 5357
Vakara 2151 W. 22 St. nuo 7 iki 9
Telephone Roosevelt 9090
Namų Telefonas Republic 9600

J. P. WAITCHES
LIETUVIŠKAS ADVOKATAS
10756 So. Michigan Ave.
Tel. Pullman 5950
Specialistas Abstraktų Vedėjas visų teisų

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Te. Randolph 1034—Val. nuo 9-6
Vakara 3241 S. Halsted St. Tel. Yards 0062
7-9 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčio.

A. VIDIKAS-LULEVICH

AKUŠERKA
3101 So. Halsted Street
Kampas 31-mos gatvės
Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikuoti Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sazi-ningai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymo, laike gimdymo ir po gimdymo.
Už dyk patarimas, dar ir kitokiuose reikalauose moterims ir merginoms, kreipkitės, o rasite na gelbą.
Valandos nuo 8 ryto iki 2 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Pritaiko akinius, atitaiso regėjimą, akių įtempimą, ir galvos skaudėjimą

DR. G. SERNER
LIETUVIS
Valandos: nuo 1 iki 8 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 1.
3265 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 7679

Ivairūs Gydytojai

Phone Pullman 0621
Ka tik grįžo iš Europos
Dr. Lewis H. Lippman
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
233 East 115th St.
Valandos nuo 1-2 ir 6-8
Nedėlioj 10 iki 1

Phone Armitage 2822
DR. W. F. KALISZ
1145 Milwaukee Ave.
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Seredos vakare uždaryta
Nedėlioj pagal sutartį

Telephone Yards 0294
DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 8 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.
Res. telephone Plaza 3260

DR. HERZMAN
— IS RUSIJOS —
Gerai Lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.
Dienomis: Canal 8110. Naktį South Shore 2288 Boulevard 4126
3235 So. Halsted St.
Val.: 9—10 išryto ir po 8 v. v.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metų Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 labos Chicago, Illinois
Specialistas džiuvos
Moteriškių, Vyrų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryto iki 12 val. diena
Tel. Midway 2880

Ofiso Tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterų, Vyrų, ir Vaikų ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos: 1—3 po piet., 7—8 vak. Nedėliomis ir šventadieniais 10—12 dien.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas Moterų Ligon
1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare
Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Fairfax 6353

Jei abejojai akimis, pasiteirauk
Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
ir 805 E. 47th St.
Kenwood 1753

Oh Henry!
America's Finest Candy!

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian Daily News Pub.
Co. Inc.

Editor P. KRIGAITIS
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8508

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
8c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Nauijienos eina kasdien, laikinai
sakmadieniais. Adresas Nauijienos
Redakcija, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas Roosevelt 8508.

Užsimokėjimo kainos	
Chicagoje — paštas:	
Metams	\$3.00
Pusmeti	\$1.50
Trims mėnesiams	\$0.75
Vienu mėnesiui	\$0.25
Vienam mėnesiui	7c

Chicagoje per neštotojus	
Vieną kopiją	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, paštas	
Metams	\$7.00
Pusmeti	\$3.50
Trims mėnesiams	\$1.75
Vienu mėnesiui	\$0.50
Vienam mėnesiui	15c

Lietuvon ir kitur užsimokėjimo (Atplėgimo)	
Metams	\$3.00
Pusmeti	\$1.50
Trims mėnesiams	\$0.75
Vienu mėnesiui	\$0.25
Vienam mėnesiui	7c

Orderis kartu su užsakymu.

DIKTATURA MEKSIKOJE?

Chicago "Tribune" korespondentas, pagrižęs iš Mekos, rašo, kad prezidentas Calles esąs paskelbęs "diktatūrą" kovai su klerikalais maištininkais.

Šitos žinios patvirtinimo iš kitų šaltinių dar nėra. Minėtasis korespondentas sako, kad iki šiol neleidusi to fakto pranešti Calles'o įvesta cenzūra.

Gal but, kad tai ir tiesa. Bet nebutų nieko nuostabaus, jeigu Meksikoje būtų įvesta diktatura. Tenai, kaip žinoma, eina ginkluota kova tarp valdžios ir jos priešu. Meksikos valdžia yra žmonių išrinkta ir savo darbuose ji vadovaujasi krašto konstitucija ir įstatymais, tačiau prieš ją kunigai veda atvirą karą, apie kurio žiaurumą liudija neseniai įvykęs užpuolimas ant traukinio, kur žuvo daugiau kaip šimtas kareivių ir civilių keliauninkų. Kas šitokiose aplinkybėse valdžiai tenka daryti?

Aišku, kad ginkluotą jėgą valdžia tegali atremti tik tai ginkluota jėga. Diktatura, jeigu ji tikrai yra įvesta Meksikoje, yra tiesioginė pasekmė pilietinio karo, kurį iššaukė kunigija.

Diktatura, žinoma, yra kenksmingas dalykas demokratijos atžvilgiu. Bet vis tik reikia neužmiršti, kad diktatura, kurią įveda tam tikrose nepaprastose sąlygose teisėta ir daugumos žmonių remiama valdžia, yra vienas dalykas, o mažumos diktatura yra kitas dalykas. Teisėtos valdžios įvesta diktatura yra laikina priemonė (panašiai, kaip karo stovis) numalšinimui tų elementų, kurie nenori pasiduoti daugumos valiai. Tuo tarpu kad mažumos diktatura (tokia, kaip Rusijoje, Italijoje, Lietuvoje ir t. t.) yra pasikėsinimas užkarti daugumai žmonių mažumos valią.

Mažumos diktatura, be to, dar visuomet stengiasi, sugriauti demokratine krašto santvarką ir pakeisti ją anti-demokratinę, despotišką sistemą. Taip, Rusijoje bolševikiški diktatoriai panaikino visuotinę balsavimą ir atėmė piliečiams žodžio, spaudos, susirinkimų ir organizacijų laisvę.

Trumpai sakant diktatūros stovį reikia skirti nuo diktatoriškos tvarkos. Meksikos valdžia, rodos, dar neketina naikinti demokratinės krašto įstatymų, tik kai kurių jų veikimą laikinai suspenduoja (pasiremiant konstitucija), iki nebus likviduotas ginkluotas kunigijos maištas.

POLITINIŲ BANKROTŲ "LOGIKA".

Voldemaro "Lietuvis" nori įkalbėti Lietuvos žmones ligą, ir pasakoja, kad milžiniška gyventojų dauguma, butent apie 80 procentų, nenorį rinkimų. Jie esą galvoją taip:

"Gana jau tų rinkimų. Nereikia jokio Seimo, nereikia jokių savivaldybių. Tegu tik valdžia bus gera, dora, veiks griežtai, to mums užteks." ("Žiur. "Lietuvio" No. 84, str. "Kryžkelys").

Jeigu 80 proc. Lietuvos gyventojų šitaip mano, tai reikšia, kad jie yra ligi kaupo prisisunkę smetoninės dvasios. Vadinasi, jie yra numoję ranką ir ant liaudininkų ir ant socialdemokratų ir ant visų kitų partijų, kurios stoja už demokratiją ir parlamentarizmą.

Bet jeigu taip, tai tuomet Smetonos-Voldemaro uždaviniai yra lengvų lengviausi. Kuomet milžiniška gyventojų dauguma pritaria jų dviejų nusistatymui, kad Lietuvą privalanti valdyti "griežta valdžia" be Seimo, tai jiems bepalieka padaryti tik tai, ką: atsisaukti į žmones, kviečiant juos išrinkti naują Seimą, kuris perdirbtų valstybės konstituciją ant smetoniško korpulio. Šituo būdu, pravedus tik vienus rinkimus, toliaus galės but sudaryta Lietuvoje tokia tvarka, kurioje nei rinkimų, nei Seimo, nei savivaldybių nebebus.

Tai būtų lengviausias ir pigiausias kelias atsikratyti nuo viso to "netikusio" parlamentarizmo, kurio taip neapkenčia dabartiniai Lietuvos diktatoriai. Ir prieš šitokią kelią negalėtų protestuoti nė demokratinės Lietuvos partijos, nes jeigu visuotinu balsavimu išrinktas Seimas norės pakeisti krašto konstituciją tokia prasme, kaip nori Smetona su Voldemaru, tai kas turi teisę jam tatau drausti?

Bet ar valdžia ketina šituo keliu eiti? Štai, kas rašoma tam pačiam "Lietuvos" straipsnyje, iš kurio aukščiau padavėme ištrauką:

"...Aišku, kad ir dabar, jeigu būtų rinkimai Seimui, vėl daugumos neturėtų nei viena partija ir vėl tektų vesti visokias derybas su mažumomis belipdant valdžiai."

Pirma girdėjome, kad jau apie 80 nuosimčių žmonių Lietuvoje esą tikri smetonininkai; o dabar girdime, kad rinkimuose į Seimą nė viena partija neturėtų daugumos. Tai kur gi tie 80 nuosimčių, neva pritariančių smetoninei "idejai"?

Vadinasi, pamelavo ir pats sugavo savo bemeluojant!

Paimsime dabar vieną žemčiugą iš kito "Lietuvio" numerio, kur irgi kalbama apie gilius politikos klausimus. To laikraščio 85 numeryje redakcija šitaip dėsto gruodžio "pučo" prasmę:

"Gruodžio 17 dienos įvykiai parodė kuria linkme norėtų eiti sveikats tautos instinktas. Jam nepakeliui su tais ar kitais izmų garbintojais. Tautos valia, geriausių jos sunų sąmoningai atjausta atsipalaiduoja nuo vieno baisiausių izmų, kuriam vardas bolševizmas."

Bet Lietuvos tautininkai dabar turi da ir antrą dienraštį — "Lietuvą", kuri yra leidžiama valstybės pinigais, bet vedama gryniausio partviško "smetonizmo" dvasioje. Šito laikraščio 85 num. įdėta vedamas straipsnis "Demokratijos principas ir forma", kuris, veikiausia buvo Voldemaro padiktuotas arba jo paties parašytas. Ištraukas iš šito straipsnio paskui persispausdino ir "Lietuvis".

Ve ką mes tenai skaitome apie "tautos valią":

"Visuomenė arba tauta vienos valios neturi. Visuomenė yra susiskaldžiusi grupėmis. Tai pripažįsta demokratijos naujaušieji ideologai. Pavyzdžiui, vienas iš jų, Esmein, sako: 'Kadangi tauta nėra realus asmuo, bet individų kolektyvas, tai savaime ji negali turėti ir valios.'"

Pasirodo, kad tokio daikto, kaip "tautos valia", visai nėra. Tečiaus ta nebuvelė "tautos valia", pasak Voldemaro "Lietuvio", įvykino gruodžio 17 d. perversmą!

Dabartiniai Lietuvos valdovai, matyt, yra subankrotavę ne tik politiškai, bet ir protiškai.

Apie Įvairius Dalykus

Nepaprastas kralikų privisimas Australijoje

Gyvių ir augmenų tarpusavio santykis. — Gyvių veislumas. — Pirmą kartą žmogus. — Gyvių ir augmenų naikinimas. — Laukiniai kralikai. — Australijos gyvūnai. — Kralikų atvežimas. — Kralikų naikinimas. — Kralikų inspektorijų pranešimas. — Kralikų skaičius Australijoje. — Kas daroma iš kralikų?

Viename laikraštyje apie Australijos kralikus štai kas rašoma:

Kur tik yra ant žemės gyvių ir augalų, visur jie randasi harmoningam tarpusavio santykiui. Augalais mintantieji gyvūnai žiuri, kad tos augalų rūšys neužsteltų kitų. Ir patys augalai turi įvairių apsaugojimo priemonių ir būdų nuo kitų augalų nustelbimo.

Perdidelis augalų miantinių gyvulių visimo, kuris galėtų išardyti lygsvarą gamtoje, savo reikšmę neprileidžia grobuonių gyvūnų. Grobuonių gyvūnų turėtų badu dvesti, jeigu jie praneštų jiems maistu tarnaujančių gyvulių skaičių. Todel grobuoniai, bendrai imant, yra daug mažiau veislys, nei jų aukos. Pavyzdžiui laukiniai kralikai per metus 7-8 kartus atveda apie 50 vaikučių. Tuo tarpu lapė susilaukia tik vieną kartą nuo 4 lig 7 lapiukų. Kuriai nors gyvių rūšiai nepaprastai privisus, tuoj visi jų priešai telkiasi kruvon ir tą perteklių naikina.

Pirmą kartą žmogus taip pat visuomet laikėsi lygsvaros padėty. Jo įrankiai, ginklai ir kiti papulklai nebuvo tiek tobuli, kad būtų galėję pakeisti atski-

ry augalų ir gyvulių tarpusavio santykį. Tankiausiai jis pats menkai taikėsi gamtoje ir buvo pastarosios dalis lygiai su kitais gyvūnais. Vos keli pavyzdžiai yra, kad pirmą kartą žmogus būtų išnaikinęs kokią gyvulių rūšį ir nė vieno, kad būtų išnaikinęs augalų rūšį.

Šią lygsvarą daugusia galėjo suardyti kultūros žmogus. Juo daugiau jis kultūringesnis, t. y. priešingas gamtai, juo didesnė ir pražūtingesnė jo įtaka gamtoje.

Nežiūrint visų tyrimų — kultūringa žmonija lig šiol nevirto protingesnė iš visur einanti si naikinimo kova beveik nemazėja. Kur kurio krašto gyvių ir augmenų žmogus išnaikino, tenai jis toliau nusižengia prieš gamtą, apgyvendindamas svetimų, kraštui netinkamų gyvulių ir augalų. Visai neatsižiriama ar atatinama rūšis prisitaikys naujoms sąlygoms, ar nebus ji kenksminga kitiems gyvūnams gyvams — augalams ir pačiam žmogui, neatsižiriama, ar naujas kraštas turi užtenkamai priešų, kad pažabotų įveisto gyvio — augalo viršveisimąsi.

Vienas įjymiausių ir perspėjusių šios rūšies pavyzdžių, tai laukinių kralikų įveisimas Australijoje. Seniau jų budavo tik žiemos vakarų Europoje, ypačiai Ispanijoje; viduramžiu buvo įveisti Vokietijoje. 16 šimtmečiu portugalai įveisė jų ir daugelyje Atlantiko vandenyno tūsčių salų, ir tik 1859 m. Australijoje. Mažose salose kralikai teritorijoje žemę, kad, pav., Porto Santo saloje, palei Madėirą vėlesni kolonizacijos bandymai virto neįmanomais. Iš visų salų, kuriose yra kralikams išsivystyti patogios sąlygos, viena tik Pietų Afrika jų išsisaukė, kadangi atsargus būrai

laiku išleido įstatymą sulig kurio kralikų veisimas buvo smarkiai baudžiamas.

Kad ir nė vienam kraštui kralikai neatnešė laimės, bet niekur nevirto jie tokia baisia vėliausiai atrastas žemynas, baltyjų apgyventas tik 18 šimtmečio pabaigoje. Kolonistai rado tenai labai ypatingą gyvulių ir primityvų juodųjų žmonių rasę. Visi žinduoliai labai skyrėsi nuo kitų šalių žinduolių ir priklausė taip vadinamai krepsinių žinduolių rūšiai. Ir nebuvo nė vieno grobuonio gyvio, kurs būtų žmogui pavojingas. Stambiausia ir skaitlingiausia medžioklės rūšį sudarė visų veislių kengurų. Ir kengurų apgyventose pakraščiuose tuoj labai praretėjo. Kadangi apgyventose Australijos dalyse tam tinkamų gyvulių daugiau nebuvo, tai atėjo mintis įvesti iš Anglijos gyvulių ir juos veisti.

1859 m. Viktorijos valstybės atvežta keli laukiniai kralikai ir paleista medžioklės tikslui į laukus. Kad greitai išsiplatintų, buvo išpurtai kai kuriam laikui medžioklės uždraudimas, kuriam veikiant, jų taip daug viso, "kad jau 1871 m. draudimas medžioti reikėjo atmainingti. Bet jau buvo per vėlu. Išpradžiū be pasigailėjimo gaudyta ir šaudyta. Toliau kėlė nuodėti arseniku balas, kur jie eidavo gerti, ir jau po pirmos nakties rasdavo kartais lig 100,000 negyvų kralikų. Kadangi šis budas galima buvo vartoti tik sausais metų laikais, tai be to, pradėta tepti medžių šakelės strichnino košele, nuo kurios daug kralikų begraudžiamai užsinuodavo. Barstydamo taipogi fosfore, arsenike ar strichnine išmirkytus grūdus. Bet kartu nuodavo ir daug vietinių nekaltų gyvulių ir tuom dar daugiau naikindavo Australijos gyvių.

Galų gale griebtasi biologinių būdų. Kralikai galėjo Australijoje tik todėl be ribų išsiplatinti, kad gamtoje jie nesutiko jokių priešų. Todel buvo įvežta Australijon Europos lapų, šunų, kačių ir daug kitokių žvėrių, kurie sočiai kiek širdelė troško žudė, bet negalėjo nei su kralikais apsidirbti, be to, neaplenkdavo ir naminių vištų bei ėriukų.

Australijos fermerių didžiausias pelnas tai avių veisimas. Šimtus tukstančių galvų siekiančios kaimenės reikalauja, žinoma, didžiulių ganyklų ir pašaro. Didžiausias kralikų kenksmingumas pasirodė tame, kad jie avims maistą suėda. Kur ankščiau buvo begalinės sultingos žolės lankos, šandien yra šimtai kilometrų platumo plikai nugruažta be jokių augalų dykuma.

Niekas taip neatvaizduoja baisios šalies padėties, kaip pranešimai tam tyčia valdžios nuskirti "kralikų inspektorius". Štai pranešimas (1894). Sydneiaus miesto bakteriologijos instituto direktorius: "Šandien visa apylinkė nuo Viktorijos pietų sienos lig Queenslando šiaurės pakraščio (t. y. visa Australijos rytų pusė su plotu lygiu Vakarų Europai) yra ne daugiau kaip kralikų daržas (perykla) ir avinyčios, kurios turėjo ankščiau 120,000 avių, šandien turi jų tik ketvirtą dalį. Tukstanciai hektarų žemės nuomininkų aplaista ir tukstanciai žemės subankrutavo. Prieš du metus (1892) įvykęs apytikslis kralikų apskaitliavimas siekė lig 20 milijonų štukų, kurie paverė turtingas apylinkes į dykumas.

Australijos kralikai stebėtinai prisitaikė prie naujos tėvynės išteklų ir įgijo papratimų ir savybių, kurių Europos kralikai nežino. Taip prieš valkią vedimą patelė keliauja 4-5 kilometrus, kad surastų lizdo oai palaidos žemės. Tris savaites vėliau vaikučiai apleidžią namus ir daro naują ko-

loniją. Už keturių mėnesių jaunuos patelės lieka jau pačios motinomis ir pradeda naują koloniją. Taip per tris metus vienoje linkmėje kralikai užkariauja apie šimtą kilometrų žemės.

Kuomet augalai ant žemės su-naikinti, Australijos kralikai lipa į krumus lig keturių metrų aukščio ir ten užbaigia naikinimo darbą. Maisto stoka verčia esti šiaip paliekamus druskus augalus, kurie Australijoje užima didelius plotus ir suteikia puikią ganyklą avims. Surus maistas sužadina troškulį ir kralikai prisilaiko tuomet netoli vandens, ir išmoko net plačias upes perplaukti. Australijoje nežinomi šalčiai kralikams negali pakenkti, bet sausmečiai kartais išnaikindavo šių graužėjų milijonus. Bet nuostoliai į bendrą skaičių nepaveikė ir jų prasiplatinimas visame žemynė jokiais priemonėmis nesulaikomas.

Garsus francūzų bakteriologas patarė įskiepyti vieno narvelio parazitą, kuris gyvena kralikų plaučiuose ir Francūzų žemėje daug jų išžudo. Jis buvo įskiepytas Australijos kralikams, bet šie pasirodė ištvermingesni ir laukiamo vaisiaus nesulaukta.

Viena Naujojo Pietų Valles'o vyriausybė išleido per dešimtmetį apie 40 milijonų litų kralikų naikinimui ir paskyrė milijoną su viršum litų tam kas atras radikale kralikams naikinti priemonę. Šis atlyginimas dar ir dabar galima užsitarnauti. Nuo 1903 iki 1908 metų kasmet išveždavo vien iš žiemos rytų Australijos iki 20 milijonų kralikų (mėšos) ir apie vieną milijoną sunaudodavo pačioje šaly. Šandien kralikų išvežimas siekia 36 milijonų i metus.

Bendras dabar esančių Australijos kralikų skaičius įvertinamas trim su puse milijardais. Vietoj jų būtų galima išmaitinti 90 milijonų avių. Lig šiol vartota įvairiausių priemonės kralikams išnaikinti, netgi buvo paskirta bausmė už šių gyvių neužmašimą.

Paskutines likusias apylinkes, kur kralikai dar nespėjo išsiplatinti, mėgina atremti il-

gomis tvoromis. Pietų Australija pastatė 519 kilometrų ilgio tvorą prieš Naująjį Pietų Valles'ą, o vėlyvą Australija pastatė net 1600 kilometrų tvorą einančią skersai kontinentą nuo vieno jūrų kranto ligi kito. Šios iš dygrios vielos tankiai nupintos tvoros turi vieną metrą aukščio ir giliai įkastos žemėn, kad kralikai negalėtų prasiskasti. Todel galima įsivaizduoti šioms tvoroms reikalingas išlaidas ir darbą. Ir ar galėjo kas manyti, kad ši priemonė nepakankama? Bado kankinami kralikai kruvomis rinkosi prie šių tvorų, kruvomis prie jų išstipdavo ir per susikaupusius lig tvoros viršaus lavonus peršokdavo gyvi išilgę į kitą pusę. Ir kilometro atstume reikėjo statyti kitą tvorą, ir nežinia ar ilgam pavyko pačius pietų ir vakarų Australijos pakraščius nors išdalies apsaugoti nuo kralikų.

Nėra bėdos kuri neišiegtų į gerą; todel mėginama nors iš dalies iš milijonais naikinamų kralikų turėti naudą. Australijos miestuose šimtai žmonių pardavinėja kralikų kepsnius. Šaldytą kralikieną virsta kasmet didėjančių išvežamųjų dalyku, o kadangi ji yra labai pigi ir gana skani, todel randa, ypatingai Anglijoje, gerą rinką. Kralikų konservai ir kaliai taipogi darosi prekybos dalykai. Bet neapsakomų nuostolių krašto gyvulinkystei ir žemės ūkiui, ši prekyba toli gražu neatvečia.

GYVENIMAS

Mėnesinis žurnalas
Antanas Žymontas
Redaktorius-Leidėjas
900 W. 52nd Street
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 3669

GEGUZINIS
"GYVENIMO" NUM.
JAU ATSPAUSDINTAS

Prenumerata metams \$2
Pusmeti \$1
Kopija 20c

Lietuviai Daktarai

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5918
DR. A. J. BERTASH
3464 So. Halsted St.
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir 6 iki 8 vakare.
Res. 3201 So. Wallace Street

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 r.
Residence, 6640 S. Maplewood ave.
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENA
Ofiso Valandos
9 iki 12, 1 iki 3 diena
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. Davidonis, M. D.
ir DR. J. A. GOODHART
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. rytė; nuo 6 iki 8 val. vakare

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 S. Morgan St.
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 2168
— Valandos —
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 6 iki 9 valandai vakare

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Valandos: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vakare. Tel. Brunswick 4983.
Namu telefonas Spaulding 8688
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

DR. I. E. MAKARAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
Valandos: 2-4 diena; 6:30-8:30 vakare.
Ofiso Telefonas Pullman 1198
Namu Telefonas Chesterfield 0678

DR. MARGERIS
3421 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 8483
Nuo 12 iki 3 po pietų. Nuo 6:30 iki 8:30 v. Sekmadieniais nuo 10-12

Dr. C. A. O'Brian
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
7909 So. Halsted Street
Nuo 3 iki 5 ir nuo 6 iki 8 vakare
Res. 6000 So. Campbell Ave.
Vincennes 6987 arba Hemlock 5624

A. K. Rutkauskas, M.D.
4442 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 4146
Valandos: nuo 9 iki 11 v. ryto
nuo 6 iki 9 val. vak.

DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4661 So. Ashland. Tel. Boulevard 7820. Res. 6641 So. Albany Ave.
Tel. Prospect 1939. Ofiso valandos 2-4, 6-8. Nedėlio 10 iki 12 d.

Office Boulevard 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

Res. 6800 So. Artesian Ave.
Phone Prospect 6689
Ofiso Tel. Canal 0267
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Teatras Muzika

Apie p. Babravičiaus koncertą

Man teko nedėkinga užduotis rašyti apie p. Babravičiaus koncertą. Nes gali pasakyti? Juk pati daina pradėta dainuoti, kai žmogus pajuto, kad jam stingsa žodžių, kad jis negali žodžiais savo sielą išlieti.

Na, ir buk tu dabar toks mandrus: rašyk!

Sakyti, kad p. Babravičius dainavo puikiai, gražiai, stebuklingai — nenoriu. Tie žodžiai buvo jau tiek sykių kartoti, kad nusidėję. Pereito sekmadienio koncertą tinkamai įvertinti turėčiau jį apdainuoti. Bet dainininkas iš manęs yra dar prastesnis, negu rašytojas. Kas daryti?

Kalbėti apie kokius nors "fortissimus" ar "pianissimus" irgi negaliu. Viena, aš apie juos nenusimanau. o antra, — nedaug nusimano ir abelna lietuviškoji visuomenė, buvusi p. Babravičiaus koncerte.

Bet mes visi mėgiame gerai dainuojamas dainas. Mes jas mylime, kai mums dainuoja Babravičius.

Ir kur tik nebuvau laike jo koncerto. Mačiau motiną, kuri jau senai išsilaikė kapuose... tykiai, tykiai Nemunėlis plaukia... ne taip tykiai, kaip motulė verkia. Skaudu, kad nesu-pratau, neatjauniau tų asarų. Dabar jau pervėlu.

Buvau nulėkęs ir ant Kaukazo. Dar sykį jį pamaciau. Vladikaukšas. Ankstyvas rytmetis. Saulė kyla. Kazbekas — ne kažnas. Milžiniškas daimontas sužibės niekuomet kitur neregėtomis spalvomis. Amžinas sniegas ir ledai raganės saulės motelėjimu uždegta milžinišku gaisru. Kariškasis gruzinų kelias, įsiutęs Terekas, apsisuptojęs nuo įdūkimo, kad uolos suspaudė ir suvaržė jį, krioklia, šniokščia, vaitoja ir staugia, ir viesulos smarkumu užia juos link. Totoriai, armenai, gruzinai, lezginai — aštrūs kalbos garsai, energingi, karšti vyrai. O balsas nuo scenos vis skrenda ir skrenda ir kelia užmirstą veik numarintą praeitį.

Triukšmingas dainų plovimas išvaiko praeties vaizdus. Bet širdžiai neramu. Lyg gaila ko, lyg vertki norisi, lyg pavydi pačiam dainininkui. Bet "slankiot gimęs, lekioti negali". Šalin pavydas.

Pavasaris. Ir vėl Lietuvoj. Kaimo džiaugsmas ir vargai. Šienapiūtė: sunkus dienos darbas, naktimis dainos, siekiančios debesius.

Nutilo dainius. Dingsta užkulis. Publika ploja ir ploja. Pasirodo dainius. Plojimas audra perlekia salę dar kartą. Iš-einu iš salės. Žmonės nesiskirsto, lig ką užmirstę, palikę dainos atgal į salę, lig laukia, ar neuždainuos dar sykį.

Nesinori eiti gatvėn ir vėl nertis į gyvenimo dulkes.

Mūsų dainos ir dainiai.

Lietuvių tauta išsilaikė dėka dainai. Ji būtų žuvusi, jeigu mūsų tėvų tėvai nebūtų dainavę. Mes gyvendami Amerikoje taip pat išsilaikėme tautišką dvasią tik ačiū mūsų liaudies dainoms. Kas nemylti dainos, tas negali būti — negali dvasinai pakilti aukščiau kasdieninio gyvenimo. Jeigu lietuviai nemylėtų dainos, negalėtų save vadinti kultūringa tauta. Lietuvoj, kaip senovėje, taip ir dabar, dainuoja ir dainas sudėsto mūsų liaudis. Upės, miškai, pievos, laukai darbai, gamina naujas dainas, kurių dvasia grynai lietuviška. Lietuviai nedainuoja apie fabrikuos, salas, snieguotus kalnų viršūnes, ir kitas gamtos įvairenybes,

kokių Lietuvoje nėra, bet dainuoja apie savo prigimtą šalį ir viską, kas ten randasi. Mūsų daina, tai mūsų tautos stiprybė. Kada nustosime dainavę — nustosime buvę lietuviais.

Paskutiniams metais lietuviška daina, Amerikos lietuvių tarpe, buvo labai pradėjusi nykti ir jeigu ne mūsų visų pamėgtas vokalistas "Dzimdzi-Drimdzi" su komp. A. Vanagaičio dainomis ir muzika, mes jau gal būtume užmiršę savo dainas. Tik dėka "Dzimdzi-Drimdzi", mes vėl atgimėm ir pradėjome mylėti lietuvišką liaudies dainą.

Kaip prieš 20 metų komp. M. Petrauskas taip dabar kompozitorius A. Vanagaitis, pradeda mus gąvinti tautybę. Galima drąsiai sakyti, — jeigu ne komp. Vanagaičio leidžiamos dainos, mes neturėtume šiandien ką dainuoti.

Antras dainų skaidėjys, — tai yra mūsų gerb. artistas J. Babravičius. Jo dainuojamos koncertuose liaudies dainos, suteikia mums tikrai didelio džiaugsmo. Mes patys nežinojome, kaip gražios mūsų dainos, kol jas nedainavo artistas Babravičius ir "Dzimdzi-Drimdzi".

Kas buvo pasiklausyti artisto Babravičiaus koncerto praeitame sekmadienį, tas patvirtins, kad mūsų gerb. daininys turi nepaprastą talentą išpildyti liaudies dainą. Niekas gal kitas taip gražiai nepadainuoja "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka", kaip mūsų Babravičius. Publikai tai daina taip patiko, kad dainininkas buvo priverstas pakartoti ją net tris sykius. Tas parodo, kad liaudies dainą mes labiausiai mylime ir geriausiai suprantame.

Kas myli dainą, tas turės progą jos pasiklausyti šio pavasario Babravičiaus-Vanagaičio koncertuose. Tai bus pirmutiniai ir geriausi tos rusijos koncertai iki šiol buvusių. Artistai atklausys visas rytines valstijas, neaplenkiant nei mažesniųjų kolonijų.

Babravičiaus-Vanagaičio koncertų maršrutas prasidės nuo Detroito, kur pirmas koncertas įvyks trečiadienio vakare, Lietuvių Svetainėje, 24-ta ir Dix gatvių.

Babravičiui ir Vanagaičiui asistuos Mikas Yozavitas.

— L. A.

P-lės Vilkiutės ir p-no Graham koncertas įvyks ketvirtadienį, gegužės 12 dieną, Fine Arts Recital Hall, Fine Arts trobesy, 410 So. Michigan Ave.; pradžia 8:15 v. vak.

Per paskutines porą-trejetą savaitių niekas nekaltėjo apie nieką kita, kaip tik apie p. Babravičiaus koncertą Chicagoje.

Tas koncertas jau praėjo. Atnešantį ketvergą bus kitas koncertas, būtent p-lės Vilkiutės ir p-no Graham koncertas.

P-lės Vilkiutė nėra dar pasaulinė dainininkė. Ji yra palyginamai jauna dainininkė. Bet kiekvienas, kuris tik turėjo progos girdėti dainuojant vieną kitą geresnį dainininką; kuris turėjo progos šiek tiek arčiau tūmėti augimą jau paskilusių šiandien dainininkų (kie), — pasakys, kad p-lės Vilkiutė turi medžiagos tapti pirmajame dainininke.

Ir kai sakau pirmajame, tai manau ne apie Amerikos lietuvių dainininkes. Ji čia jau yra pirmajame. Ji turi medžiagos tapti pirmajame dainininke daug platesniame mastine.

Lietuviai dainos ir dailės m-lėtojai privalo tūmėti p-lės Vilkiutės augimą dainų karalių. Jie turi ir padėti jai.

Kaip?

Parodymu, kad jie domėsi jos karjera dainoj. Publika domės, publikos simpatija yra tas akstinas, tas botagas,

kuris priverčia dailininkus dirbti ir dirbti, tobulintis ir tobulintis — siekti dausų.

Mūsų, kaip lietuvių, pareiga domėtis p-lės Vilkiutės dainavimu. Mes galime girti arba peikti ją, keikti arba garbinti. Mes tik vieno nusižengimo privalome vengti — nebėti jos. Nes nebėti p-lės Vilkiutės dainavimą reiškia sužiniai augantį talentą žudyti.

Nebukime žudytojais, stengkimės būti auklėtojais. Ir todėl visi į p-lės Vilkiutės koncertą! — N.

CLASSIFIED ADS.

Announcements

DEL KELIAVIMO LIETUVON Jau artinasi "Naujių" ekskursija Lietuvoje ir laikas visiems pradėti rengtis.

Atsiminkit, kurie nesat Amerikos piliečiai, yra labai geras dalykas apsigurinti iš anksto su leidimu sugrįžti, Lietuvos pasportu ir kitais reikalingais dokumentais, kurių gavimas užima pusėjai laiko.

Kas tik rengiatės keliauti Lietuvoje ateinančią vasarą, kreipkitės į "Naujių", o čia jus reikals bus aprūpinti ir geriausiai sutvarkyti nuo pradžios iki galo. Kitų miestų lietuviai taip jau gerai aprūpinami ir prieglaimi gelionei, kaip ir vietiniai.

Pradėkit rengtis tuojau. NAUJIENOS.

Bridgeporto Lietuvių Politikos ir PašėposKlubo mėnesinis susirinkimas atsisbus antradienį Gegužio 10 d., 1927 m., 8 val. vakare, Chicago Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. Atsilankykite visi nariai laiku ir atsisėskite savo draugus įrašyti į Klubą. — S. Tverionas.

Draugystė Palaimintos Lietuvos laikys mėnesinį susirinkimą seredoj, Gegužio 11 d. 8 m. Lietuvių Auditorijoj. Pradžia 7 val. vakare. Draugystės nariai rašomi skaitinėjai atsilankyti. — Ig. Žilinskis, rašt.

A. L. T. Sanderas 25 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks šiančios 8 val. vak. Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Visi nariai prisiūmi atsilankyti. — Valdyba.

Roseland. Gegužio 10 d., 8 valandą vakare Aušros knygne, 10900 So. Michigan Ave. įvyks Draugių Sargybos delegatų susirinkimas. Bus raportai ir svarstoma svarbus reikalai. Visi delegatai ir delegatės atsilankykite pasikurti laiku. Draugijos ir Klubai paraginkite savo delegatus, kad ant kiekvieno Sargybos susirinkimo lankytųsi. — J. Tamašauskas, sek.

PRANEŠIMAS

Šiuomi turime už garbę pranešti visiems Simano Daukanto Skol. ir Bud. dr-jos akcininkams, kad Simano Daukanto Skol. ir Bud. dr-jos perkels savo mokesčių vietą į Ben. J. Kazanauskas Real Estate ofisą, 2242 W. 23 Place. Tam pačiam M. Meldžio name, tik vienos durys toliau į rytus. Tai geras būdas, kaip pataikyti atsilankyti su mokesčiais seredos vakare, tai mokesčiai bus primami dienos laike raštininko ofise.

Su pagarba Simano Daukanto Skol. ir Bud. Dr-jos Valdyba.

Ben. J. Kazanauskas, rašt. 2242 W. 23rd Place, Roos. 8887.

PRANEŠIMAS

Kad įsitaisius visai moderninį ofisą — laboratoriją ir patarnavus ligoniams kuogeriausiai, persikėliau į didesnę ir patogesnę vietą, 3421 So. Halsted St. (ant naujos Sudriko krautuvės). Valandos: nuo 12 iki 3 po pietų; nuo 6:30 iki 8:30 vakare; sekmadieniais nuo 10 iki 12 po pietų. — DR. MARGERIS.

Personal

Asmenų ieško

As Ona Orentukė po vyro Naseviciene pateškau savo mylimo brolio Jurgio Orento. Jis yra gimęs Slaviku parap, kaimo tikrai nepa-menu, rodos kad šilinku, Suvalkų guber., Sakų apskr., Kidulų valsč., pašto Jurbarko. Girdėjau, kad jis gyvena Anglijoje. Jis žino apie tokią ypata, malonėkite man pranešti, aš labai turiu svarbų reikalą jam pranešti, o aš buisi jums dėkinga.

Adresas: Ona Naseviciene, 742 — 7th Ave., Milwaukee, Wis.

PAIEŠKAU brolio, Ignaco Matuko, gyvenio Wisconsin valstijoje, ant farmo, kokie 9 metai atgal. Ir sesers Teklės, kuri gyvena Chicago, ant Poland St. Pačia iš Varnelių kaimo, Aleksandravo apskr., Pandelio v. Prašau jų pačių atsiųsti arba apie juos žinančių pranešti. JUOZAS MATUKAS, 3280 W. 31 St. Cleveland, O.

CLASSIFIED ADVERTISEMEN

For Rent

PARANDAVOJIMUI flatas iš 5 kambarių, naujai išdekoruoti, 11820 So. Emerald Ave. Tel. Rockwell 1082

Situation Wanted

BARBERIS pirmos klesos ieškau darbo vakarais ir subatomis. Naujių Skyrius, 3210 So. Halsted St. Box 225

Help Wanted—Female

REIKIA 4 patyrusių moterų ir 2 vyrų prie kortavizno skudurų. H. Dray 1447 Blue Island Ave.

PROGA del našlės, su voiku arba be vaiko, kuri norėtų prižiūrėti 5 kambarių apartamentą, nėra šeimos, be mokesčių, 3614 S. Halsted St.

Help Wanted—Male

REIKALINGI 6 pentoriai, 3 popieruotojai, turi būti unijiniai. Atsiūskit greitai. 3447 W. 66 St. Republic 4139.

Help Wanted—Male

REIKALINGAS barberys, patyres savo amata, vakarais, 4500 South Marshfield Ave.

Furniture & Fixtures

STORAGE SALE Naujų rakandų ir kaurų subankrutavusių ir palikų pas mus sandėlyje. Greitai išpardavimui. Atidara vakarais iki 10, nedėliomis iki 6. Dykai sandėlis. Dykai dostatymas. STORAGE WAREHOUSES, 4025 W. Madison St., 3531 N. Clark St.,

PARDAVIMUI buferinės fixtures labai pigiai. Viskas beveik nauja. Greitai pardavimui del ligos. 2956 So. Union Ave.

Musical Instruments

GROJIKLIS pianas tiktai biskį vartotas, kainavo \$700. parduosiu už \$90. Benčius, cabinet ir rolioliai. Išmokėjimais pagal sutartį. MR. RUDAITIS, 6512 So. Halsted St., 1 fl.

Business Chances

PARDAVIMUI groserinė ir buferinė ir geromis sąlygomis. 1408 So. Union Ave.

DELICATESSEN, saldinių, cigaru ir tabako krautuvė, 4 kambariai, rendos \$40, 1010 W. 69 St.

EXTRA, EXTRA Parduvimui nauja buferinė, gerai įrengta ir ant gero kampo, geras biznis, patirisi ant vietos. 3601 Main St., Indiana Harbor, Ind.

PARDAVIMUI salianus randasi labai geroj vietoj ir neša gerą biznį. Arba sutinkame prisiūti geras partnerį, kuris galėtų vesti ir dirbti. Taipgi turime darželį del nedidelių piknikų, išvažiavimų ar partijų. Kreipkitės vieton: 72nd & Archer Ave. Summit

PARDAVIMUI buferinė ir groserinė geroj vietoj biznis išdirbtas per daug metų. Cash biznis. Naujiens, Box 925.

PARDAVIMUI mozaik groseris, greitai pardavimui. Pigi renda. Kambariai prie krautuvės. 3530 Parnell Ave.

PARDAVIMUI groserinė ir buferinė, parduosiu pigiai iš priežasties kitto biznio, 5718 So. Kedzie Ave., Tel. Prospect 5809.

PARDAVIMUI restauranas prie didelių dirbtuvių, lietuvių ir svetintaučių. Geras biznis. Pigi renda. Pigiai. Box 930, 1739 S. Halsted St. Naujiens.

PARDAVIMUI groserinė, tabako, cigaru, saldinių ir kitų smulkmenų. Turis 2 biznius, vieną turiu parduoti. 1908 Canalport Ave.

PARDAVIMUI Pekarnė keksų ir duonos. Naujiens, 1739 S. Halsted St. Box 929.

PARDAVIMUI buferinė ir groserinė, 3001 Union Ave., Telefonas Yards 1502.

GERA PROGA Nusipirkti už pusdyki gerą ir pelningą buferinę Roseland. Turis kitą biznį ir del priverstas parduoti greitai ir pigiai. Taipgi mainysiu ant namo ar lotor 301 West 115 St., Roseland Tel. Commodore 0343

Real Estate For Sale

BARGENAS, Murinis namas, 1 storas, 3 flatai ir 2 karų garažas, 20% ant inestu \$5,000. Kaina tik \$15,000. Renda \$180 i mėn. Randasi netoli 35th ir Halsted st. Turi buti greitai parduotas. Pamatykit tuoj. MR. DUFFY, Blvd. 0611

\$8500 BARGENAS \$8500 3 metų senumo muros namas, su stogu, 30 pėdų lotas, po 4 didelius kambarius flatai, viskas įrengta moderniškai. Randasi labai parankioj vietoj Brighton Parke, arti prie Archer ave. Vertas \$10,000. Parduosiu už \$8500 kas inės \$4500 pinigais. Telefonuokite Hemlock 0367 arba atvažiuokite 6949 South Rockwell st., 2nd floor. J. Pakalnis.

PARDAVIMUI 3 flaty namas po 4 kambarius. Rendos \$80 i mėnesį. Kaina \$7,500. Cash \$1,500. Namai randasi 4005 S. Artesian ave. 715 W. 47 Pl., 4 flatai. Rendos \$80 i mėnesį. Kaina 7,500, inesti \$1,500.

Kreipkitės: J. WILICKA, 6634 S. Maplewood ave.

NAUJAS 5 kambarių murinis bungalov, garu šildomas, naujai malevotas r dekoruotas, randasi 516 E. 92 St., kaina \$7,000, imokėt \$500. JOHN W. BLAIR & CO. 6237 So. Ashland Ave. Prospect 3965

BARGENAS, Parduimui 4—4 flaty namas, garu šildomas, moderniškai, 2 karų murinis garažas, N. W. kampas 65 ir Mozart, \$24,000 greitai pirkėjui. Savininkas, Phone Crawford 4451.

PARDUOSIU farmą 135 akry. ½ mylios nuo miesto, žemė juodžemis su moliu, viskas apšeta, apsuvinata, 20 galvių, 13 melžiamų, už smetona gaunam \$120 i mėnesį 2 geri arkliai, 5 kiaulės, vėsty ančių, būdinkai visi geri, didelė barnė, slubba 7 kambarių vanduo vėju varomas, pigiai parduosiu už \$6500. G. N. Box 54, SHENNINGTON, WIS.

PARDAVIMUI 5 kambarių bungalov. Naujos mados įtaisymai. Be agentų komisiōno parduosiu pigiai. 6605 So. Richmond St.

PARDUODU arba mainau lota i automobilį, lotas randasi 82 St. ir Artesian St. Kreipkitės, J. Schultz, 3241 So. Halsted St. Tel. Boulevard 5666.

PARDAVIMUI 4 flaty namas, 2-5 ir 2-4 kambarius, 2 karų garažas, tuščias lotas, įplaukų \$106 i mėnesį. 5110 Emerald Ave.

SKAITYK ŠIĄ Parsiduoda 6—6 kam. 2 karų garažas, medinis namas su stogu ir beismentu. Geroj vietoj ant Brighton Park. Kaina labai žema, imokėt tik \$2,000.

6—kamb. su beismentu cottage, furnace šildoma ir antra ant to paties loto 4 kambarių ant bižniavos gatvės, kur kaina kožną dieną nepaprastai kila. Kaina labai žema, imokėt tik \$1,500.

Atsiūskite pas JUOZAS VILIMAS 4405 So. Fairfield Ave. Phone Lafayette 5948

Financial

2-RI MORGICIAI 3-TI MORGICIAI 6% Nuošimčiai Paskola suteikiama i vieną dieną Perkame real estate kontraktus INTERNATIONAL INVESTMENT CORPORATION Kapitalas \$500,000.00 3804 So. Kedzie Ave. Tel. Lafayette 6738-6716

Tiktai 3 1/2% nuošimčių Be Komiso Mes paskoliname jums \$100—\$200 ir \$300 del užsimokėjimo taksu, nuošimčių už morgičius ar kitiems privatiems reikalingams. Pinigai paskolinami i 12 valandų.

Industrial Loan Service 1726 W. Chicago Ave. Kampas Hermitage Ave. Atidara vakarais iki 9 val. apart seredos ir pėnyčios.

PARSIDUODA antri mortgečiai ant \$3676.00. Gaunama po \$60 i mėnesį arba mainysiu ant loto, automobilias ar mažo biznio. 6605 So. Richmond St.

Financial

AR JUMS REIKALINGI PINIGAI? Privatiškai Fondas ant gerų pirmų ir antrų morgičių ant lotų ir namų. Žemos komisio ir nuošimčių kainos. HILDA E. SCHROEDER 10 N. Clark Street Tel. Dearborn 4406

\$250,000 Paskolinis del antrų morgičių, mažas komisias. Teisingai atliksim reikalą i 24 valandas.

H. EPSTEIN 155 N. Clark St., Room 820 Phone Central 6260

Miscellaneous

ELECTRIC KONTRAKTORIUS Seniausias lietuvių, kur duoda užganėdinimą. Įvedam elektros dratus, motorus, taisom elektros reikmenys, fikierius ir t. t. W. P. Stephan Electric Co., (not inc.) 2522 So. Halsted St., Chicago Phone Victory 7452

Už \$5 PERMANENT WAVE Pasakyk savo moterai. Naujas metodas. Ekspertų darbas. Garantuojame. Tel. State 1887 del susiterimo.

THE WENZEL WAY 177 N. State St., Trečios lubos.

KRAUTUVIŲ FIKCERIAI Grosernių, Buferinių, Delikatessen, Restaurantų, Kėdžių, Bekernių. Mūsų specialumas. Gerai patarnavimas, žemos kainos. SOSTHEIMS, 1912 So. State St.

Bridgeport Painting & Hardware Co. Malevojams ir popieruokams. Užlaikom malevoj, popierą, stiklus ir t. t.

3149 So. Halsted St. J. S. RAMANCIONIS, Prez.

STOGDENGYSTĖ Jusų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų, trokų patarnavimas Chicago ir aplinkė. Įsteigta 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicago. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi.

J. J. DUNNE ROOFING CO. 3411-13 Ogden Ave. Phone Lawndale 0114

HOME CONSTRUCTOR

Budavoju namus, garažus, taisau senus namus ir darau bile reikalingus priedavojimus prie namų. Darau rakandus-fixtures, ofisams arba krautuvėms. Aliku bile kuri karpenterystės darba. Taipgi įvedu apšildymą i namus. Reikale atlikti viršpažymėtis darbus kreipkitės prie savo tautiečio lietuvio.

HOME CONSTRUCTOR 1739 South Halsted St. Tel. Roosevelt 8500

Sol Ellis & Sons, Inc. Jobbers in Plumbing ir namų šildymo reikmenų. 2118 So. State St., Chicago, Ill. Telefonai: Victory 2454 Ciceros Krautuvė, 4600 W. 22 St. Tel. Cicero 130.

RUBIN BROS. NAMŲ STATYTOJAI 4155 Archer Ave. Tel. Lafayette 2705-8700 Chicago

Phone Austin 4255 STANDARD HDWE. & SUPPLY CO. 4319 W. Madison St. [rankiai, Peliiai, Stiklai, Maleva, Elektros ir Plumbing reikmenys. Visas tavoras garantuotas.

M. DAMBRAUSKAS Lietuvių muftotojas. Esu pasiren-ges tamstoms patarnauti, kuomet jus muftostės, arba reikalauis anglių, tai kreipkitės pas mus, mes atliksu darba pigiai ir teisingai. Matykitė mumis pirmiaus. 817 W. 34th St. Tel. Boulevard 9336

Educational Mokyklos MOTERYS ir vyrų, išmokit barberystės. Mes mokinam dionomis ir vakarais. Atsiūskit arba rašykite: International Barber College 651—672 W. Madison St. arba 109 S. Wells st.

MOKINAME Anglų kalbos, lietuvių kalbos, aritmetikos, pilietybės, knygydystės, stenografijos ir kitų mokslo šakų. AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA J. P. OLEKAS, Mokytojas 3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.

BARBORA LESKAUSKIENĖ

po tėvais Vaitkevičiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu gegužio 6 diena, 11 valandą ryto, 1927 m., sulaukęs 50 metų amžiaus, gimęs Suvalkų rėdybos, Mariampolės apskrėio, Babuliškių kaime, paliko dideliame nuliudime dukterį Marijoną Zabelienę su su duktere Olga ir ženta Antaną Zabelį ir 2 sūnų: Joną ir Antaną Petrauskus, 2 dukteris: Elz. Staniulienę ir Martišienę. Kunas pašarvotas, randasi pas graborių A. J. Baur, 3125 W. 63 St. Tel. Prospect 5993.

Laidotuvis įvyks Utarnine, Gegužio 10 dieną, 1 val. po pietų nuo graboriaus bus nalydėta i Tautiškas kapines.

Visi A. A. Barboros Leskauskienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinti.

Nuliudę liekame, Duktė su duktere, žentas ir visi giminės.

VIRGINIA JASINSKAITE

Persiskyrė su šiuo pasauliu